faciendo, ac odoramentis, adhibenturque ſubinde pro Cha coctione. nec horum tantum vaſorum, ſed & omnis omnino antiquitatis, puta inſtrumentorum antiquorum, characterum, ſcriptionumque vetuſtiorum, lapidum, quibus ad terendum atramentum utuntur, non minus quam Japones, amantiſſimi, ſtudioſiſſimique ſunt Sinæ, eaque & unionibus & gemmis ipſis ingentis pretii præferre ſolent, Cutung vocant, communi nomine totam illam antiquariam ſupellectilem indigitantes.

Urbs prima ſive Regia

X V N T I E N.

Xuntien altitudo.

PRima Urbs Xuntien dicitur, quaſi cœlo obſequentem dicas: aliud ei nomen Peking à regia Boreali Imperatorum ſede: ejus latitudo à me ſæpius obſervata non excedit gradum quadrageſimum, quippe eſt 39 grad. 59′. Longitudo illius apud me nulla, nam hujus ego urbis meridianum, primum pono (nec enim apud Europæos quicquam reperio certi, & pudendum ſane, in re tanta Coſmographos non convenire.) Ex Eclypſibus autem Lansbergiana hypotheſi à me calculatis & obſervatis, tum in hac urbe, tum in aliis aliquibus Sinarum, à Goeſa Zelandiæ diſtare comperi horis omnino 7′, 5′6′. quæ dant gradus Æquatoris 119, 0′. unde cum Goeſa ſupponatur à Fortunatis Inſulis diſtare gradus 27, fiet hujus urbis Meridianus 146 grad. vel 149: 20′ ſi ponatur Goeſa diſtare gradibus 30: 20′ juxta variam primi Meridiani aſſumptionem.

Primus meridianus.

Illius civitates.

Iura dat Civitatibus viginti ſex, quibus præeſt, tamquam caput & Metropolis (quod ſemel hic dictum de aliis omnibus deinceps intelligi volo, ſingulas nimirum Urbes complures ſub ſe habere civitates, quibuſcum quaſi exilem quandam Provinciam conſtituant) nomina hæc ſunt 1 Xúntien, 2 Xúny, 3 Changp'ing, 4 Leanghiang, 5 Mieyun, 6 Hoaijo, 7 Kugan, 8 Jungcin'g, 9 Tungan, 10 Hiangho, 11 T'ung ⊙, 12 Sanho, 13 Vuci'ng, 14 Paoti, 15 Cho ⊙, 16 Fangxan, 17 Pa ⊙, 18 Vengan, 19 Tachi'ng, 20 Paoting, 21 Ki ⊙, 22 Joti'en, 23 Fungjung, 24 Çu'nhoa, 25 P'ingko, 26 Que. Ex his aliquæ majores ſunt ac nobiliores, quas hoc ſigno notavi ⊙. Cheu Sinæ vocant, reliquas vero Hien.

Nomina varia.

Hujus autem Urbis territorium varia nomina ſub variis habuit Imperatoribus: eſt enim hoc apud Sinas uſitatum, ut mutata eâ, quæ imperat, familia, urbium etiam ſaltem quarundam nomina mutentur. Sub Yvo primæ apud Sinas regnatricis familiæ auctore, cum totum imperium in novem diviſit provincias, ſuberat hic tractus Provinciæ Ki, & conſtellationibus Vi, & Ki, ut idem ſtatuit Imperator. Sub Cheva familia hæc regio Jeu vocabatur: Cina familia Xangko: Hana vero Quangyang: à Cyn dicta Fanyang: ſub Sunga Jenxan, ſub cujus exitum ac finem M. Paulus Venetus hanc extremam Aſiam ingreſſus eſt cum Tartaris, quibus expulſis Peking & Xunt'ien à Taiminga familia nomina obtinuit, hodieque ſervat.

Cambalu quid.

Illud hîc notatu dignum, à Tartaris ac Mauris dictam hanc urbem Cambalu, quod urbem domini ſignificat, atque hinc illa M. Pauli Cambalu: omnia enim, quæ l. 4, cap. 3 ſcribit, conveniunt huic Urbi: erat enim Regia Urbs Tartarorum, quo tempore Paulus Venetus Sinas adiit, quam Tartari jam tum anno ſcilicet milleſimo ducenteſimo decimo occuparant, diu ante ipſius M. Pauli Veneti ad Sinas ingreſſum, qui, ut ex ſcriptis ejus patet, contigit primum anno milleſimo ducenteſimo ſeptuageſimo quinto, quando nimirum Tartari Auſtrales Sinæ partes, ſive Mangin, expugnabant, de quibus paulo poſt plura.

Regia Xuntien quando ſtructa.

Hanc urbem maxime ornavit Imperator Ta'içungus, qui regnavit circa annum Domini milleſimum quadringenteſimum quartum, nam primus Taimingæ familiæ in ea ſedem fixit, Nanking urbe relicta, ut expulſis ab avo ſuo Tartaris è vicinia, ſi quid tentarent, facilius reſiſteret: mœnia quadrati forma quadraginta Sinenſium ſtadiorum ambitu exſtruxit, viginti cubitorum latitudine, ab omni armorum genere inſtructiſſimis turribus debito ordine diſpoſitis, profunda inſuper foſſa circum undique excavata; duodecim urbs portas continet: ad eas omni ex parte regni Sinarum pars maxima confluit: magiſtratus ac præfecti omnes, quique in litteratorum album referri cupiunt, omnes hic adeſſe ex tota Sina debent: ab hac enim urbe tamquam ab imperii capite totum pendet regimen, ad hanc totius imperii divitiæ confluunt, & merces undequaque advehuntur: unde incredibilis ibi rerum omnium copia, nec minor hominum frequentia, nihil ad uſum, nihil ad voluptatem requiras, multa millia regiarum navium, ut innumeras privatorum homi-

Vrbis frequentia ac divitiæ.